

การบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุของเทศบาลเมือง กำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

Management for selling products in public areas According to the
Sangahavatthu of Kamphaeng Phet municipality, Kamphaeng Phet
Province

มนูญ กันฟอง¹ สมคิด พุ่มทุเรียน² และพระครูนิวิฐศีลขันธ³
Manoon Kunfong, Somkid Phumturian and Phrakhrunivitsinlakhan

Received: November 11, 2020

Revised: January 14, 2021

Accepted: January 21, 2021

DOI: 10.14456/jra.2021.87

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการแจกแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .958 กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มแบบแบ่งชั้น โดยการสำรวจเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 395 คน จากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 29,074 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ได้จากการเลือกเฉพาะเจาะจงจำนวน 20 รูปหรือคน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 1) การวางแผน ทุกภาคส่วนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม ร่วมกันคิด วางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย วัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการปฏิบัติ 2) การปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการควรใช้กริยาและวาจาสุภาพสื่อสารแบบมีเหตุผล 3) การตรวจสอบ ควรมีแนวทางการทำงานในลักษณะประนีประนอมเป็นขั้นตอน คือ แนะนำตักเตือนด้วยวาจา ออกบันทึกเตือน และหากมีการกระทำผิดซ้ำ ก็จะมีการเปรียบเทียบปรับ และปรับเพิ่มขึ้นตามจำนวนการกระทำผิดซ้ำ 4) การปรับปรุงแก้ไข ควรส่งเสริมให้

¹ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร; Kamphaeng Phet municipality

²⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: manoon_2009@hotmail.com, Tel. 099-5502009

ความรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มกิจกรรม ศึกษาดูงานต่างพื้นที่ เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน และผู้ประกอบการได้พัฒนาความรู้

คำสำคัญ: การบริหาร, การจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ, หลักสังคหวัตถุ

Abstract

The objective of this research aimed to present the guidelines for selling products in public areas according to Sangahavatthu of Kamphaeng Phet Municipality, Kamphaeng Phet Province. This study was a mixed methods research between quantitative and qualitative research. A questionnaire was distributed with a confidence value of .958 to a stratified randomized sample. The data were collected from a sample of the population aged 18 years and over living in Kamphaeng Phet Municipality. Kamphaeng Phet Province consisted of 395 people out of a total population of 29,074 people. The statistics used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. Whereas, qualitative research used in-depth interviews with 20 key informants selected by purposive sampling and using descriptive content analysis techniques. The results of the research revealed that the guidelines for selling products in public areas according to the Sangahavatthu of Kamphaeng Phet Municipality, Kamphaeng Phet Province consisted of 1) on the side of planning, all sectors should participate in the meeting, jointly thinking, planning, setting visions, policies, objectives to propose guidelines; 2) on the side of operation, officers and operators should use polite manners and speech to communicate in a reasonable manner; 3) on the side of audit, there should be a compromise, step-by-step approach, i.e. verbal warning. issue a reminder and if there was a repeated offense, there would be a fine comparison and increased according to the number of repeated offenses; and 4) on the side of revision, there should be a promotion of knowledge, activity exchange among groups, study tour in different areas to develop the potential of officers for working and entrepreneurs to develop knowledge.

Keywords: Administration, Distribution of Products in Public Areas, Sangahavatthu

บทนำ

แนวทางการปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจขับเคลื่อนงานตามแผนที่นำทาง (Roadmap) ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (2561) รวมถึงการ

บริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความปรองดอง ซึ่งแนวทางการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จะต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บัญชาการพื้นที่แทนรัฐบาล จะต้องบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ให้ครบถ้วน เน้นการทำงานเชิงรุก เข้าถึงปัญหา รอบรู้ รับผิดชอบภารกิจทั้งในเชิง Agenda Function และ Area Based เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจทั้งท้องถิ่น ท้องถิ่น และมวลชนในพื้นที่ โดยต้องมีการ ดำเนินการตรวจติดตามเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ อย่างต่อเนื่อง ในส่วนประเด็นเน้นย้ำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตามข้อที่ 18 ดังนี้การจัดระเบียบพื้นที่สาธารณะ ต้องจัดระเบียบผู้ค้าบนทางเท้าและริมชายหาด จะต้องศึกษารูปแบบการพัฒนาพื้นที่จำหน่ายอาหารบนทางเท้า ไปสู่ Street Food โดยบนทางเท้าต้องมีที่เดินของประชาชนผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินตามโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินในทุกด้าน และร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจด้วยความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเกิดความผาสุกแก่ประชาชน

เทศบาลเมืองกำแพงเพชร เป็นศูนย์กลางของจังหวัดกำแพงเพชร ตั้งอยู่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ครอบคลุมเนื้อที่ 14.9 ตารางกิโลเมตร และยังคงครอบคลุมไปถึงทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคมอีกด้วย เช่น เป็นที่ตั้งของบริษัท ห้างร้าน ตลาดและธุรกิจต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมไปถึงสถาบันทางการเงิน และทางด้านการศึกษา โดยมีสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาอาชีวศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัยที่ทุกระดับล้วนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จึงเป็นศูนย์รวมของประชาชนจากอำเภอต่าง ๆ มาอาศัยอยู่เพื่อความต้องการที่จะมีชีวิตที่มีคุณภาพและดีขึ้นกว่าเดิม กลุ่มประชาชนส่วนหนึ่ง โยกย้ายอพยพมาจากต่างอำเภอที่มีความต้องการเข้ามาขายแรงงานให้ภาคการผลิตและบริการ โดยเฉพาะในพื้นที่ย่านเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ และมีประชาชนผู้มีรายได้น้อยบางส่วนก็ได้หันมาประกอบอาชีพจำหน่ายสินค้าหาบเร่แผงลอยบนถนนและทางเดินเท้า รวมถึงในพื้นที่สาธารณะทั่วไป เพราะว่าการค้าขายดังกล่าวใช้เงินลงทุนน้อย เสียภาษีให้รัฐไม่แพงมาก บางรายก็ลักลอบจำหน่ายโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่เสียภาษีให้รัฐ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การประกอบอาชีพหาบเร่แผงลอยมีจำนวนผู้ค้าและผู้บริโภคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงยิ่งทำให้เป็นที่นิยมและยังคงอยู่จนถึงปัจจุบันคือรูปแบบการดำรงชีวิตและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่นิยมซื้อสินค้าอาหารที่มีความหลากหลาย สะดวกและราคาถูกเนื่องมาจากเหตุผลทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการมีหาบเร่แผงลอย คือ ปัญหาการปฏิบัติผิดกฎหมายและเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติผิดกฎหมายเช่นการที่ผู้ประกอบการบางรายสามารถเข้าถึงพื้นที่ประกอบการค้าในพื้นที่ที่ไม่ใช่จุดผ่อนผันมีการประกอบกิจกรรมการค้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และประกาศเทศบาลเมืองกำแพงเพชรเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์

การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2559 เป็นการกระทำอันละเมิดสิทธิประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมมีการเข้าครอบครองพื้นที่บนทางเดินเท้าและถนนสาธารณะเพื่อประกอบกิจกรรมการค้าของตนซึ่งเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีทำให้ร้านค้าต่าง ๆ ริมทางเดินเท้าที่ประกอบกิจการอย่างถูกกฎหมายพยายามวางสินค้าของตนบนทางเดินเท้าบ้างเพื่อเสนอขายสินค้าและกีดกันคู่แข่งที่เป็นหาบเร่แผงลอยด้วยกันนอกจากนั้นยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนด ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบทั้งด้านทัศนียภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและอื่น ๆ โดยเฉพาะหาบเร่แผงลอยประเภทจำหน่ายอาหารปรุงสุกส่วนใหญ่จะไม่คำนึงถึงสุขอนามัยหรือความสะอาด และไม่ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของอาหารทำให้เกิดปัญหาการร้องเรียนจากประชาชนผู้บริโภคและผู้ที่ได้รับผลกระทบบ่อยครั้ง การค้าประเภทหาบเร่แผงลอยบนทางเดินเท้าในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรจังหวัดกำแพงเพชรยังคงประสบปัญหาที่ยากต่อการบริหารจัดการมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน และละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกทำให้สังคมทั่วไปมองเจ้าหน้าที่ที่ไปดำเนินการเข้มงวดกวดขัน หรือการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้ค้าหาบเร่แผงลอย มักจะถูกมองไปในแง่ของรังแกผู้ที่มีฐานะเสียเปรียบทางสังคมหรือมีฐานะยากจนหรือถูกมองว่าเป็นผู้แล้งน้ำใจ รังแกประชาชนผู้ทำมาหากินสุจริต ครั้นจะไม่ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังก็มักจะถูกมองว่าปล่อยปะละเลย (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2536) ทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นเป็นไปได้ค่อนข้างยาก

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชรที่มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่โดยทำการศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันและทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปในปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นรวมถึงความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยนำหลักสังคหวัตถุมาประยุกต์ใช้กับการบริหาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการนำหลักทฤษฎีด้านการบริหาร PDCA เป็นแนวคิดหนึ่งที่ไม่ใช่ให้ความสำคัญเพียงแค่การวางแผนเท่านั้น แต่แนวคิดนี้เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวคิด PDCA ได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกโดย Walter Shewhart ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรม และต่อมาวงจร PDCA ได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มากขึ้น เมื่อ W.Edwards Deming ได้นำมาเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการ วงจรนี้จึงมีอีกชื่อหนึ่งว่า “Deming Cycle” วงจร PDCA หรือ Deming Cycle โดยเฉพาะในแวดวงของการทำงาน มักจะมีการนำ เข้ามาใช้เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดประยุกต์ใช้ทั้งการทำงานประจำ เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการทำงานโดยพนักงานเอง แนวคิดในการใช้วงจร PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรมของการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานให้มีรูปแบบการจัดการที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และสามารถดำเนินการได้จริง เป็นประโยชน์ในการ

นำมาปรับปรุงใช้และพัฒนาทิศทางการบริหารจัดการการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชรและพื้นที่อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ ของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .958 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Lee Joseph Cronbach, 1990) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 395 คน จากประชากรจำนวนทั้งสิ้น 29,074 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ สังคหวัตถุ ประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา และสมานัตตตา (อง.จตุกก. (ไทย) 21/32/51) และตัวแปรตาม คือ หลักบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติงาน (Do) ด้านการตรวจสอบ (Check) ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) (Edwards Deming, 1986) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถาม

2. วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ได้เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 20 รูปหรือคน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มของผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะทั้งในจุดกำหนดเป็นพื้นที่ผ่อนผัน และไม่ได้กำหนดเป็นพื้นที่ผ่อนผันและผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าที่ถูกระเบียบและผิดระเบียบจำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้ซื้อและประชาชนในเขตที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐจากหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 4 คือ กลุ่มนักวิชาการผู้ที่มีความรู้ในด้านการบริหารจัดการและด้านสังคม จำนวน 5 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.48) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.53) และด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้าน

การตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.62) ต่อมาเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรตามหลักสังคหวัตถุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทาน (การเอื้อเพื่อการให้บริการ) ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.46) รองลงมาคือ ด้านสมานัตตตา (การประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย) ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.50) ด้านปิยวาจา (การพูดจาไพเราะ) ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.45) และด้านอัตถจริยา (การประพฤติในสิ่งที่เป็นประโยชน์) มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.49) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุกับการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในเชิงบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกันเป็นคู่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.0553^{**}$) ต่อมาผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มาสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัย พบว่า

1) ด้านการวางแผน เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมประจำปี ด้านการวางแผนการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยทุกคนร่วมกันคิด กำหนดเป้าหมาย ร่วมกันสร้างแผน รวมถึงการมองถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และกำหนดแผนงานเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพการจัดตั้งวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงาน แผนการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

2) ด้านการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่เทศกิจควรมีหลักการพูดจาไพเราะ พูดจาสุภาพ ในการปฏิบัติงานที่ดี ควรสร้างมิตรไมตรีตั้งแต่แรกพบ เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ ควรสนทนากันแบบมีเหตุผล กริยาและวาจาสุภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีการบริการที่ดี รวดเร็ว และการปฏิบัติงานควรสร้างภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะเพื่อเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน จะสามารถทำให้กระบวนการการทำงานง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือที่ดีจากประชาชน

3) ด้านการตรวจสอบ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ควรกระตุ้นสังคมให้ทุกคนมีส่วนร่วมรักบ้านเกิด ภาครัฐสร้างกลุ่มเครือข่ายทางสังคมต่าง ๆ มีช่องทางช่วยกันสอดส่องดูแลพื้นที่สาธารณะ เพื่อนำเสนอหรือรายงานจุดที่สร้างความสกปรกให้กับพื้นที่สาธารณะ เจ้าหน้าที่เทศกิจควรช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้น นึกถึงความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก โดยให้ความช่วยเหลือประชาชนทุกคนด้วยความจริงใจ ตามความรู้ความสามารถของตนอย่างเหมาะสม ไม่ว่างงานในหน้าที่หรือนอกเหนือจากงานในหน้าที่ เพื่อให้

ประชาชนได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ต้องเป็นผู้ประพฤดี ปฏิบัติชอบ เสมอต้นเสมอปลาย ไม่มีใจเอนเอียง การตรวจสอบ ควรมีแนวทางการทำงานในลักษณะประนีประนอม มีการดำเนินการเป็นขั้นตอน คือ แนะนำตักเตือนด้วยวาจา ออกบันทึกเตือน และดำเนินการเปรียบเทียบปรับ และค่อยเพิ่มขึ้นตามการกระทำผิดซ้ำ

4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข เจ้าหน้าที่เทศกิจต้องมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อคนใดคนหนึ่ง เทศบาลเมืองกำแพงเพชรควรส่งเสริมให้ความรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มกิจกรรม ศึกษาดูงานต่างพื้นที่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ได้เปิดโลกทัศน์ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หาจุดอ่อนผัน ให้รวดเร็ว สอบถามความต้องการ และแนะแนวทางในจุดที่สามารถขายได้ ควรแบ่งสัดส่วนใช้พื้นที่ที่เหมาะสม ให้ผู้ประกอบการสามารถค้าขายได้อย่างถูกสุขลักษณะ ผู้สัญจรไปมาสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างสะดวกสบาย ปลอดภัย ไม่มีสิ่งกีดขวางการจราจร และรวมถึงผู้อยู่อาศัยบริเวณนั้น ๆ และการอนุญาต อนุมัติ ควรดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่สาธารณะ ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย จัดกิจกรรมถนนคนเดิน เพื่อส่งเสริมให้รถเริ่มพื้นที่ขาย เสริมสร้างจิตสำนึกให้ผู้ประกอบการรักและห่วงใยในพื้นที่สาธารณะที่ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันเกิดพื้นที่เศรษฐกิจเพิ่มขึ้นในจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ ของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ควรดำเนินการดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Plan) จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการวางแผนด้านการจัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การจัดให้มี ตลาด ตลาดนัด จุดผ่อนผันการจำหน่ายสินค้า รองลงมาคือ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการวางแผนด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะ เช่น งานเทศกิจ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการวางแผนด้านงานส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการวางแผนด้านการส่งเสริมการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ($\bar{X}= 3.54, S.D.= 0.95$) และอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีการวางแผนด้านการรักษาความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.45, S.D.= 0.73$) การวางแผนควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยทุกคนร่วมกันคิด กำหนดเป้าหมาย ร่วมกันสร้างแผน รวมถึงการมองถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และกำหนด แผนงานเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพ การจัดตั้งวัตถุประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงาน แผนการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงภา เพชรแท้ (2554) ได้ศึกษาวิจัย “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทับซุง ตำบลห้วยเหนียว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า ด้านการกำหนด

เป้าหมาย และวางแผนการทำงานในเชิงปริมาณมีประสิทธิภาพเป็นอันดับที่ 1 และในเชิงคุณภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่ามีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงานจริงในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งอาจหมายความว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน ทับซุงมีการจัดการกับการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนการทำงาน เพื่อลดความซับซ้อนในขั้นตอน การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการปฏิบัติงาน (Do) จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.65$, S.D.= 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการออกดูแลพื้นที่สาธารณะ เช่น ตลาด ตลาดนัด จุดผ่อนผันการจำหน่ายสินค้า ($\bar{X}= 3.74$, S.D.= 0.75) รองลงมาคือเทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.71$, S.D.= 0.85) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการจัดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการรักษาความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.71$, S.D.= 0.8๔) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชน ($\bar{X}= 3.64$, S.D.= 0.70) และอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ($\bar{X}= 3.44$, S.D.= 1.07) การปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่เทศกิจควรพูดจาไพเราะ ในการปฏิบัติงานที่ดี สร้างมิตรไมตรี ตั้งแต่แรกพบ การพูดจาสุภาพอ่อนหวาน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน จะสามารถทำให้กระบวนการทำงานง่ายขึ้น และชาวบ้านให้ความร่วมมือ ควรมีโครงการถนนคนเดิน มีการจัดภาคีเครือข่าย เพื่อให้หลาย ๆ กลุ่มเข้ามาขับเคลื่อนการทำงานให้ทุกอย่างประสบผลสำเร็จ เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ แสนคำลือ (2554) ได้ศึกษาวิจัย “การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรม ของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า การให้บริการนั้น ผู้ให้บริการต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการ โดยการใช้วาจาที่ไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน พูดด้วยความจริงใจ หลีกเลี่ยงถ้อยคำที่นำไปสู่การทะเลาะวิวาท หลีกเลี่ยงวาจาถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริการ ที่ต้องมีในเบื้องต้นเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนสร้างความประทับใจและพึงพอใจในการรับบริการต่อไป

3. ด้านการตรวจสอบ (Check) จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.47$, S.D.= 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้ที่ละเมิดเทศบัญญัติหรือกฎหมาย เกี่ยวกับการใช้พื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.62$, S.D.= 0.84) รองลงมาคือ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการออกตรวจสอบใบอนุญาตการประกอบการจำหน่ายสินค้า ($\bar{X}= 3.54$, S.D.= 0.88) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการออกตรวจการตั้งวางจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.45$, S.D.= 1.08) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการออกตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาการใช้ประโยชน์พื้นที่สาธารณะให้กับประชาชน ($\bar{X}= 3.37$, S.D.= 0.95) และอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X}= 3.36$, S.D.= 0.85) ดังนั้น แนวทางการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมือง

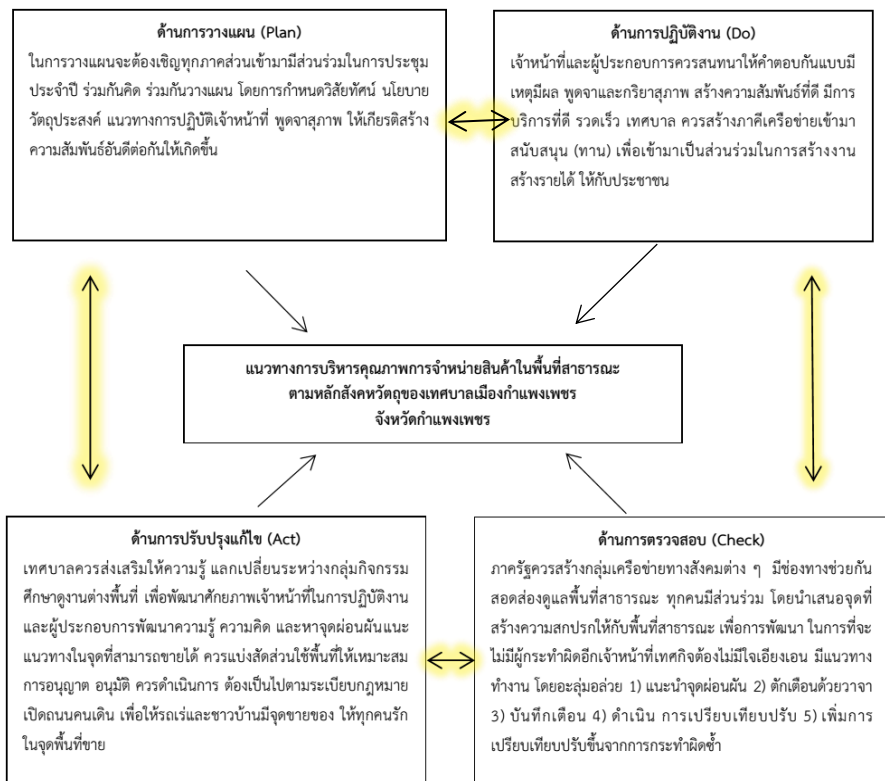
กำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการตรวจสอบ (Check) การประพุดิตนให้เป็นประโยชน์ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร ควรกระตุ้นสังคม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมรักบ้านเกิด ภาครัฐสร้างกลุ่ม เครือข่ายทางสังคมต่าง ๆ มีช่องทางช่วยกันสอดส่องดูแลพื้นที่สาธารณะ เพื่อนำเสนอหรือรายงาน จุดที่สร้างความสกปรกให้กับพื้นที่สาธารณะ เจ้าหน้าที่เทศกิจควรช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วย ความกระตือรือร้น นึกถึงความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก โดยให้ความช่วยเหลือประชาชนทุก คนด้วยความจริงใจ ตามความรู้ ความสามารถของตนอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะงานในหน้าที่หรือ นอกเหนือจากงานในหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที ต้องเป็นผู้ ประพุดิตดี ปฏิบัติชอบ เสมอต้นเสมอปลาย ไม่มีใจเอินเอียง การตรวจสอบ ควรมีแนวทางการ ทำงานในลักษณะประนีประนอม มีการดำเนินการเป็นขั้นตอน คือ แนะนำ ตักเตือนด้วยวาจา บันทึกเตือน และดำเนินการเปรียบเทียบปรับ โดยเพิ่มขึ้นตามการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของจิตรรา แสงผาบ (2557) ได้ศึกษาวิจัย “การให้บริการตามหลักสังคหวัดธรรมของ สำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า ด้านสมานัตตตานี้เป็นหลักแห่ง ความเสมอภาค ซึ่งการให้บริการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเสมอภาคในการให้บริการ ให้บริการ ด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติเฉพาะใครเป็นพิเศษ ความเท่าเทียมทางสิทธิในการรับ บริการมีเสมอเหมือนเท่ากันทุกคน การให้บริการตามหลักสมานัตตตานี้เป็นความสำคัญในการ ให้บริการที่สร้างความไว้วางใจให้กับประชาชนมากที่สุด เพราะประชาชนจะไว้วางใจได้ว่าจะได้รับ บริการที่เท่าเทียมกัน

4. ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการแนะนำ ตักเตือนและบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำผิด ตามขั้นตอน ระเบียบกฎหมาย หรือเทศบัญญัติ (\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการจัดวางจำหน่ายสินค้าอยู่เสมอ (\bar{X} = 3.63, S.D. = 0.77) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการสำรวจความพึงพอใจในการจัดการพื้นที่ สาธารณะ เพื่อการพัฒนาอยู่เสมอ (\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.75) เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการปรับปรุง แก้ไขด้านการจัดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การปรับปรุงตลาด ตลาดนัด จุดผ่อนผันการจำหน่ายสินค้า (\bar{X} = 3.44, S.D. = 0.87) และอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทศบาลเมืองกำแพงเพชรมีการจัด ประชาคมเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่จำหน่ายสินค้าให้กับประชาชน (\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.88) เทศบาลเมืองกำแพงเพชร ควรส่งเสริมให้ความรู้ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม กิจกรรม ศึกษาดูงานต่างพื้นที่ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ได้เปิดโลกทัศน์ และเพื่อพัฒนาศักยภาพ เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หาจุดอ่อนผัน ให้รวดเร็ว สอบถามความต้องการ และแนะแนวทางในจุดที่ สามารถขายได้ ควรแบ่งสัดส่วนใช้พื้นที่ให้เหมาะสม ให้ผู้ประกอบการสามารถค้าขายได้อย่างถูก สุขลักษณะ ผู้สัญจรไปมาสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างสะดวกสบาย ปลอดภัย ไม่มีสิ่งกีดขวางการจราจร และรวมถึงผู้อยู่อาศัยบริเวณนั้น ๆ และการอนุญาต อนุมัติ ควรดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่สาธารณะ

ต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย การดำเนินการจัดระเบียบในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง นอกจากการเน้นมิติด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัยแล้ว ควรพิจารณามิติด้านเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบ ฯ และเปิดโครงการถนนคนเดิน เพื่อให้ประชาชนเกิดรายได้ และมีจุดขายชัดเจน ให้ผู้ประกอบการรักในจุดพื้นที่ขาย เกิดพื้นที่เศรษฐกิจในจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา แสงผาบ (2557) ได้ศึกษาวิจัย “การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” พบว่า การให้บริการแก่ประชาชนด้วยการทำงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง อุทิศเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่ ตลอดจนการชี้แจงสิ่งต่าง ๆ ที่ประชาชนสงสัยเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการในด้านเอกสาร ซึ่งมีความยุ่งยากเพราะต้องใช้เอกสารเป็นจำนวนมาก การให้คำแนะนำแก่ประชาชนจึงถือเป็นการให้ทานด้วยอย่างหนึ่ง

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง “การบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร” ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ
2. เทศบาลเมืองกำแพงเพชรควรกำหนดยุทธศาสตร์ หรือออกเทศบัญญัติในการพัฒนาการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ต้องกำหนดแผนพัฒนาเทศบาลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะตามหลักสังคหวัตถุ ของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
2. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ต้องประสานกับกลุ่มภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการบริหารการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
3. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ แสนคำลือ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิตรา แสงผาบ. (2557). *การให้บริการตามหลักสังคหวัตถุธรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดวงนภา เพชรแท้. (2554). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทับซุง ตำบลห้วยเหนียว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ). คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยุทธ์ จันทโรชา. (2561). *แนวทางการปฏิบัติงานตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจขับเคลื่อนงานตามแผนที่นำทาง (Roadmap) ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ*. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikiquote.org/w/index.php>
- Cronbach, Lee. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed). New York: Harper & Row.

Deming, W. Edwards. (1986). *Out of the Crisis*. USA: The Massachusetts Institute of Technology.